Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ПЕРЕДМОВА ВІД ПЕРЕКЛАДАЧА

«ФІЛОБІБЛОН» І КУЛЬТУРНО-ПОЛІТИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Майже сім століть минуло відтоді, як Ричард де Барі (Richard de Bury, 24.I.1287 – 14.IV.1345) написав цю книжечку. Був далекий 1345 рік (до речі, наприкінці самого твору як час написання помилково вказано 1344). Дарма, що праця була невелика за обсягом – її поява стала значущою подією для світового бібліофільства. Через понад століття твір почали видавати друком (Кельн, 1473 р.; Шпеєр, 1483 р. та інші). Книга виходила в багатьох містах у різні роки. Як перша в царині бібліографії та закладення бібліотек праця здобула широку популярність у середньовіччі. Твір дуже часто цитували схоласти XV століття. Як знаємо, він знову набув ваги в наш час. Щоправда, є також думка, що *Філобіблон* написав Роберт Голкот, утім жоден дослідник не зміг відшукати належних доказів цього (Thomas, 1888: 51–53). Тому, попри те, що колекція де Барі розійшлася світом,

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

а місце поховання колекціонера невідоме, його слава все ж нетлінна, бо століттями залишатиметься в пам'яті книги, як про це мовить сам автор (пар. 20).

Перед нами – перша праця в європейській літературі, присвячена любові до книг; праця, яка започаткувала неперервну традицію. Автор Ричард де Онґервіль, який набув прізвисько де Барі від назви містечка, що у графстві Суффолк в Англії, народився 1287 року в сім'ї аристократів. Як годиться, здобув ґрунтовну освіту в Оксфордському університеті. Відтак на талановитого студента звернув увагу король Едвард II (1307–1327), залучивши його до виховання наступника престолу. Згодом де Барі обіймав інші посади, а 1322 року був призначений скарбником, про що йдеться і в тексті (пар. 118). 1327 року до правління прийшов син Едварда II, молодий Едвард III (1327–1377), про якого автор також згадує у трактаті (пар. 237). Вихованець, якому де Барі вдалося прищепити любов до книг, зберіг повагу до свого вчителя й усіляко сприяв йому – і щодо захоплення книгами, і щодо кар'єрного зростання. Де Барі часто бував у високих колах європейської спільноти як посланець до папського престолу в Авіньйоні, тому й мав нагоду запізнатися з визначними

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

культурними діячами того часу, зокрема з Петраркою. Згодом, 1333 року, король призначив де Барі єпископом у Даремі. Загалом, життєвий шлях автора тісно вплетений у перипетії тодішньої політичної еліти, про що докладно написали інші дослідники, чиї праці подано у списку літератури (Thomas, 1888), тож ми надовго не зупинятимемося на цьому.

СЕНС І ЗНАЧЕННЯ ТВОРУ

Цікавим є уклад трактату. З огляду на невеликий обсяг твору не бачимо потреби докладно описувати зміст, утім коротко розглянемо окремі важливі моменти, які варто обговорити в контексті сучасного культурного середовища. На початку (глави I–III) автор мовить про цінність книг, наводячи приклади з історії античности. Те, що книги – цінне надбання, спостерігаємо й сьогодні: попри величезний діапазон електронних джерел, друкована книжка залишається чимось особливим, адже емоції від гортання електронних сторінок аж ніяк не дорівняються до відчуттів та емоцій, які переживаємо, гортаючи сторінки паперові.

Відтак (глави IV–VII) автор, оповідаючи від імені самих книг, описує все, що їм шкодить. Тут

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>